
PROGRESJONSPLAN

Fjordadalen FUS barnehage

2025 - 2026

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	Forstå enkle meningsbærende ord. Opparbeide seg en god ordbase, peke og benevne. Få oppleve tilhørighet i sanglek og musikk.	Språket skal være sentralt i alle aktiviteter og rutiner man gjør gjennom hverdagen. Bruke enkle bøker, og gi barna opplevelser gjennom musikk og sanglek. Bruke begreper og sanger med mye gjentakelse i seg.
2 – 3 år	Vise interesse for bøker. Forstå enkle instruksjoner og gjennomføre. Bruke 2 – 3 ords setninger. Ha en begynnende interesse for rollelek.	Tilrettelegge med bøker, konkrete, fortellinger og digitale verktøy. Legge til rette for enkel rollelek på avdelingene.
3 – 4 år	Være aktiv i en kort samtale. Utvikle ordforrådet. Bli bevisste på egne ulike følelser og sin egen identitet.	Støtte barnas følelsesutvikling, sette ord på følelser. Kjenne til ulike kulturelle uttrykk, rim og regler, og eventyr. Benevne farger, begreper og preposisjoner aktivt sammen med barna.
4 – 5 år	Kjenne til tall og mengde opptil 10. Ulike symboler og bokstaver. Leke og rime med språket, og gjenkjenne navnet sitt og ha interesse for bokstaver.	Bruke vitser og gåter, rim og regler. Ha tall og bokstaver synlig. Lage fortellinger og eventyr. Oppmuntre til å fabulere med språk, lyd, rim og rytme, og utforske skriftspråket i lek.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	Få positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. Peke ut de store kroppsdelenene. Oppleve matglede i måltidene.	Bruke gåvogner, krabbe, rulle, ha puttekasser tilgjengelig. Benevne de store kroppsdelenene. Tilby et variert kost – grønnsaker til måltider, frukt og variasjon i varmmåltidene.
2 – 3 år	Være motorisk aktiv – hoppe, løpe, klatre. Øve på å kle av/på seg, øve på dogåing. Vaske hender og ansikt. Øve på å smøre mat, og drikke av kopp. Klatre opp på stol selv.	Gi rom for at barna skal mestre selv. Legge til rette for motoriske utfordringer gjennom hinderløyper i ulik grad og bruke uteområdet. Hygiene – vannlek, skift av klær, vaske med barna.
3 – 4 år	Kjenne til sin egen kropp og egne grenser. Få kjennskap til et sunt og variert kosthold.	Snakke om hvem vi er, likheter og ulikheter. Lek og turer med utfordrende bevegelsesmiljøer inne/ute. Være med på matlaging. Lage kjøkkenhage sammen.
4 – 5 år	Få forståelse av sammenhengen mellom mat og helse. Kjenne til hvordan kroppen fungerer og stole på egen kropp. Utvikle gode grov og finmotoriske ferdigheter.	Legge til rette for at barna skal mestre selv. Gå lengre og mer utfordrende turer. Samtale rundt kroppens indre og ytre.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	Erfaring med å være ute, på turer. Få kjennskap til husdyr. Sanser og undre seg.	Småturet i og rundt barnehagen. Få erfare all slags vær. Tilgang til lekedyr, lese bøker og synge sanger om dyr.
2 – 3 år	Sanser og erfare de ulike årstidene. Erfaring med vann. Kildesortere. Utforske og undre seg.	Være ute, og gå på turer i nærområdet. Leke med vann, sand, snø og is. Kaste søppel i riktig søppeldunk.
3 – 4 år	Lære seg å ferdes i naturen. Lage gode opplevelser og ta vare på den i et bærekraftig perspektiv. Bli kjent med digitale verktøy.	Være ute. Gå på turer. Få erfaring med å bruke kamera, nettbrett og bruk av PC. Kildesortere. Rusken aksjonen.
4 – 5 år	Erfare noen fysiske lover og kjemiske prosesser. Bli kjent med været og få kunnskap om de ulike årstidene.	Ha refleksjoner rundt natureksperimenter og naturfenomener. Undre oss med barna om været, og bruke naturen vi har rundt oss. Ruskenaksjonen.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	Bli kjent i og rundt barnehagen. Få noen erfaringer med tradisjoner og markeringer. Føle seg viktig og verdifulle i samfunnet.	Korte turer. Delta i markeringer. Bruke navn når vi henvender oss til barna. Lytt til og ta barnas initiativ på alvor.
2 – 3 år	Bli kjent med nærmiljøet. Få erfare at det tas like mye hensyn til gutter og jenter. Ha påvirkningskraft i fellesskapet.	La barna leke med det de ønsker. La barna få kjennskap til ulike levesett og familiekonstellasjoner.
3 – 4 år	Barna skal medbestemme i egen hverdag. Få kjennskap til levesett andre steder. Lære enkle trafikkregler.	Barna skal få være med å bestemme. Delta og være aktiv i markeringer i barnehagen.
4 – 5 år	Få kjennskap til Norges urbefolkning og minoriteter. Lære enkle trafikkregler.	Delta og være aktiv i markeringer i barnehagen. Samtale rundt de minoritetene som er i Norge. La barna få erfaring med å ferdes i trafikken og samtale rundt reglene.

ANTALL, ROM OG FORM		
Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	La barna få oppleve og utforske rommet. Leke med ulike former og størrelser. Ha begynnende sortering og sammenligning av størrelser.	Se og ta barnas initiativ. Sorterer sammen med barna. Bruke puttekasser og pekebøker med tall. Tall og former synlig på avdelingen.
2 – 3 år	Bli kjent med enkle geometriske former. Få kunnskap om basisfargene. Kunne telle til 3, og legge like på like.	Være bevisst i bruken av geometriske former og farger i samtale med barna. Bruke sang og musikk som inspirasjon for telling. Puslespill.
3 – 4 år	Introdusere matematiske begreper. Tilby materiale som innbyr til klassifisering, sortering og sammenligning.	Geometriske former. Være på kjøkkenet, bake, vekt og måling. Spill – lotto, kims lek og lignende. Turer ut av barnehagen og bruk av naturmaterialet.
4 – 5 år	Erfaring med å øve på å skrive tall og bokstaver. Kjenne til tallene og mengde opp til 10. Løse enkle matematiske hverdagsutfordringer.	Lekbaserte hverdagsaktiviteter, tegne og regelleker. Matematiske samtaler sammen. Skape erfaringer med å bruke matematiske begreper i hverdagen.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET		
Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	Opplive ulike formingsmateriell. Få erfaring med sang og rytme, dans og drama. Opplive skaperglede gjennom kunstneriske uttrykk.	Tilby leker av ulike materialer. Ha ulik sang og bevegelser. Støtte barna i deres kunstuttrykk.
2 – 3 år	Bruke fantasi, kreativitet og skaperglede. Introdusere enkle eventyr og lage enkle teaterstykker. Bruke instrumenter.	Ha ulike rekvisitter, konkreter og utkleddingstøy tilgjengelig. Bruke ulike instrumenter, sang og bevegelsesleker. Lese ulike eventyr.
3 – 4 år	Utvide rolleleken og gjøre den mer avansert, gjennom fellesopplevelser og prosjekter. La barna skape egne kunstneriske uttrykk. La barna få kunnskap med ulik materiell.	Legge til rette for barnas medvirkning, støtte og oppmuntre deres initiativ. Være nysgjerrig sammen med barna, og støtte deres utforskning av ulikt materiell. Besøke bibliotek og museum.
4 – 5 år	Barnekulturen er synlig gjennom sang og regelleker. Barna får prøve ut roller og rolleleken er mer avansert. Få kjennskap til digitale verktøy. Utvide sangrepertoaret.	Introdusere flere sanger og regelleker. Ha et variert leke – og formingsmateriell tilgjengelig. Prøve ut og få erfaring med nettbrett, kamera og bruk av PC.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI		
Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	Erfare samspill med andre barn. Få erfaring med å dele, vente på tur. Skape rom for opplevelse og undring.	Dele på leker og vente på tur. Være bevisste sine holdninger og verdier, og hvordan disse kommer til uttrykk.
2 – 3 år	Oppleve ulike høytider og tradisjoner. Lære å vise omsorg og omtanke for andre. Inkludere andre i leken.	Markere ulike tradisjoner. Vise oppmerksomhet når noen er lei seg/glad. Leke sammen.
3 – 4 år	Vite hva som er rett og galt. Lære å respektere hverandres ulikheter, og skape varige vennskap. Ha samtale og undring sammen. Bli kjent med trosretninger i barnegruppa.	Være gode rollemodeller, behandler alle med respekt. Innhente informasjon fra foreldre med ulike kulturer, bruke litteratur, mat og musikk.
4 – 5 år	Ta opp etiske spørsmål. Bidra til kunnskap om ulike samlivsformer. Gi barna et godt miljø hvor de kan utvikle god sosial kompetanse.	Ha samtaler om ulike etiske dilemmaer, veilede i konflikter og være tilstedeværende. Samtale om forskjellige familiekonstellasjoner. Være tilstede i lek og sosiale arenaer.

SOSIAL KOMPETANSE		
Alder	Mål	Tiltak
1 – 2 år	<u>Empati og rolletaking</u> : Empati betegnes som å vise omtanke og ha respekt for andres følelser og synspunkter. Rolletaking handler om å kunne leve seg inn i og forstå en annens rolle.	
2 – 3 år	<u>Samarbeidsferdigheter</u> : Å dele med andre, hjelpe andre samt følge regler og beskjeder. Evne til samarbeid med jevnaldrende og voksne. <u>Selvkontroll</u> : Å kunne utsette egne behov og ønsker i situasjoner som krever turtaking, kompromiss og fellesavgjørelser. Planlegge og vurdere egen atferd.	Egenledelse i lek og læring Temasamlinger Dukker / Rollespill / dramatisering Hverdagsaktiviteter Spille spill CLASS / Barnet Først TIK
3 – 4 år	<u>Selvhevdelse</u> : Hevde sine egne meninger, ønsker og behov og imot stå press.	
4 – 5 år	<u>Ansvarlighet</u> : Kommunisere med voksne og vise respekt for eiendeler og arbeid. <u>Lek, humor og glede</u> : Kunne føle glede, slappe av og spøke.	